

Right to Challenge en Wmo:

kansen voor bewonersaansturing

Frans Netscherlaan 2-c
2071 AZ Santpoort-Noord

T 023 – 549 14 26

M 06 – 517 187 78

E harmsen@harmssenprocesmanagement.nl

www.harmssenprocesmanagement.nl

KvK-Amsterdam 34152272

Right to Challenge en Wmo:

kansen voor bewonersaansturing

Opdrachtgever: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Auteur: Thijs Harmsen

Versie: 2.0.

Datum: 26 juni 2015

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	4
1. Inleiding	5
2. Aanpak	7
3. Uitkomsten	8
4. Aan de slag met Right to Challenge	12

Samenvatting en conclusies

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is een situatieschets gemaakt naar de stand van zaken over de toepassing van Right to Challenge in relatie met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015. Hierbij wordt gekeken naar:

1. **de gemeenten die bezig zijn met Right to Challenge, alsmede hoe dit is verankerd in het gemeentelijke beleid.**

Circa 10% van de Nederlandse gemeenten heeft initiatieven genomen / aangekondigd voor het invoeren van een Right to Challenge achtige aanpak.

Met 23 gemeenten zijn op ambtelijk niveau (telefonische) gesprekken gevoerd over Right to Challenge in relatie tot Wmo 2015. De gemeenten geven aan stapsgewijs te willen verkennen en experimenteren hoe Right to Challenge kan worden toegepast in de eigen gemeente. Er is bij de meeste ondervraagden geen behoefte aan een Algemene Maatregel van Bestuur waarin landelijk eisen worden gesteld aan het door bewoners en maatschappelijke initiatieven laten uitvoeren van Wmo taken.

2. **kansen met Right to Challenge**

Als kansen van Right to Challenge worden onder meer genoemd: bewoners krijgen de kans om zelf de kwaliteit van welzijn en zorg in te vullen; zij krijgen de mogelijkheid om aanspraak te maken op een deel van de beschikbare budgetten; verschuiving van zwaardere naar lichtere zorg, met nieuwe combinaties tussen formele en informele hulp; leveranciers voor zorg en welzijn worden gestimuleerd om meer vanuit bewoners te gaan werken.

3. **de knelpunten welke gemeenten ervaren bij het invullen van Right to Challenge en wat zij nodig hebben om eventuele knelpunten op te lossen.**

Veel gemeenten hebben behoefte aan aanvullende informatie en kennis om (potentiële) knelpunten op te lossen, o.a. over de mate van sturing door bewoners bij welzijns- en zorgtaken, de veranderende rol van de gemeente, het al dan niet werken met kwaliteitscriteria waaraan maatschappelijke initiatieven zouden moeten voldoen.

Op de korte termijn speelt de relatie tussen bewonersinitiatieven en het opstarten van inkooptrajecten. Diverse gemeenten geven aan gezamenlijke kennisontwikkeling en uitwisseling van informatie zinvol te vinden en willen hierover ook in gesprek met het Ministerie van VWS.

4. **nagaan of er succesvolle en minder succesvolle voorbeelden zijn van challenges (in voorbereiding) in Nederland.**

Er wordt een aanpak beschreven voor de toepassing van Right to Challenge, mede gebaseerd op de ervaringen in Engeland. Aansluitend worden voorbeelden behandeld van projecten hoe wordt omgegaan met challenges op het gebied van welzijn en zorg. De meeste voorbeelden in gemeenten bevinden zich in een beginstadium.

1. Inleiding

Op 2 juni 2015 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de opdracht gegeven een situatieschets op te stellen naar de stand van zaken over de toepassing van Right to Challenge in relatie met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo). Hierbij is gekeken naar:

1. de gemeenten die bezig kunnen zijn met Right to Challenge, alsmede hoe dit is verankerd in het gemeentelijke beleid
2. welke knelpunten gemeenten ervaren bij het invullen van Right to Challenge en wat gemeenten nodig kunnen hebben om eventuele knelpunten op te lossen
3. nagaan of er succesvolle en minder succesvolle voorbeelden zijn van challenges (in voorbereiding) in Nederland.

Tevens zijn gemeenten benaderd die geen beleid ontwikkelen rondom Right to Challenge, teneinde na te gaan hoe deze gemeenten omgaan met eventuele bewonersinitiatieven in het kader van de Wmo.

Door het Ministerie van VWS is de volgende definitie gegeven van Right to Challenge in relatie tot de Wmo 2015:

- *Een challenge is een aanbod van een groep georganiseerde bewoners, cliënten en/ of professionals op (een deel van) het aanbod dat de gemeente gecontracteerd heeft in het kader van de Wmo.*
- *Er is altijd sprake van een maatschappelijk initiatief; (zorg)instellingen kunnen geen challenge indienen, maar als georganiseerde bewoners zich bijv. verenigd hebben in een zorgcoöperatie dan is dit wel mogelijk.*
- *De challenge biedt (veronderstelde) voordelen ten opzichte van het door de gemeente gecontracteerde aanbod. Deze voordelen kunnen betrekking hebben op de prijs (aanbod wordt meer kostenefficiënt uitgevoerd) en/ of de kwaliteit (aanbod leidt bijv. tot hogere klanttevredenheid);*
- *Het aanbod waar de challenge betrekking op heeft, komt altijd (deels) in de plaats van door de gemeente gecontracteerd aanbod. Met andere woorden, er kan geen sprake zijn van (volledig) additioneel aanbod.*

Hoe is de rol van bewoners nu opgenomen in de Wmo?

In de Wmo 2015 is participatie een belangrijk onderdeel. Een gemeenteraad is verplicht een verordening vast te stellen met regels voor de uitvoering van de Wmo. Hierin is opgenomen hoe bewoners (of hun vertegenwoordigers) worden betrokken bij het doen van voorstellen voor beleid of bij het geven van advies. De nadruk ligt hier op de *voorbereiding* van het beleid (Wmo 2015, artikel 2.1.3.).

Daarnaast is in de wet de mogelijkheid opgenomen dat bewoners en buurtinitiatieven betrokken *kunnen* worden bij de *uitvoering* van het beleid. Hiermee zou het, naar Brits voorbeeld, mogelijk worden dat op buurtniveau een Right to Challenge wordt toegepast. Echter: daarvoor dient het Rijk eerst met een Algemene maatregel van bestuur (Amvb) nadere regels te gaan stellen: welke eisen worden er gesteld aan bewoners en maatschappelijke initiatieven om taken te gaan uitvoeren (Wmo 2015, artikel 2.6.7.)? Tot op heden is er nog geen Amvb ingediend.

Met andere woorden: “Right to Challenge” is een mogelijkheid in de Wmo, maar dit is nog niet uitgewerkt en vastgelegd in een Amvb. Right to Challenge is dus nog niet verplicht.

Kanttekening

De beschrijving van Right to Challenge door het Ministerie van VWS is toegespitst op de Wmo en sluit grotendeels aan bij de gehanteerde omschrijving en de ervaringen met Right to Challenge in bijvoorbeeld Engeland.

Dit betekent echter dat een aantal bewonersinitiatieven in Nederland buiten deze omschrijving valt: het gaat bij deze initiatieven om *niet gecontracteerd* aanbod in het kader van de Wmo, of omdat het vorm krijgt via subsidierelaties (subsidierelaties kunnen gemeenten altijd aangaan *onafhankelijk* van de toepassing van een Right to Challenge). Deze projecten zitten in een “grijs gebied” tussen aanbesteding en andere vormen van bewonersinitiatieven, tussen gecontracteerd en niet gecontracteerd aanbod, maar worden in publicaties soms ook omschreven met termen als Right to Challenge.

Voorbeelden van dergelijke projecten zijn het project Stadsakkers in Apeldoorn (een stichting opgericht door bewoners die subsidie aanvraagt bij de gemeente om mensen te ondersteunen werkervaring op te doen) of Buurtnetwerk Rhooen-Noord (waar bewoners de gelegenheid hebben zelf sturing te geven aan de budgetten voor groenbeheer en onder andere personen met een psychiatrische problematiek onderhoud als dagbesteding doen).

2. Aanpak

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 2 juni tot en met 26 juni 2015. De aanpak is als volgt:

1. het verzamelen van informatie over gemeenten die mogelijk aan de slag zijn met Right to Challenge in relatie tot de Wmo. Op basis van informatie van o.a. VNG, LSA en eigen onderzoek via onder andere gemeentelijke websites is een overzicht ontstaan van gemeenten die aan de slag zijn / willen met Right to Challenge (bijvoorbeeld omdat een motie in de gemeenteraad is aangenomen, of omdat het is opgenomen in Wmo beleid). In de afgelopen jaren heeft het LSA (Landelijk Samenwerkingsverband Actieve Bewoners) voorstellen gedaan aan gemeenten om buurtrechten als Right to Challenge te gaan verankeren. Een aantal gemeenten heeft deze voorstellen overgenomen en wil hiermee verder aan de slag.
2. het benaderen van een aantal gemeenten, waarna met gesprekken of met telefonische interviews de benodigde informatie is verzameld over de stand van zaken van de vorming van beleid rondom Right to Challenge, eventuele knelpunten, wat gemeenten nodig hebben alsmede het inventariseren van challenges welke in voorbereiding / uitvoering zijn. Met ambtenaren van 23 gemeenten is overleg gevoerd over de Wmo en Right to Challenge. Dit zijn de gemeenten Achtkarspelen, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Bronckhorst, Culemborg, Delft, Den Haag, Dordrecht, Doesburg, Enschede, Eindhoven, Groningen, Haren, Hellendoorn, Heerenveen, Hilversum, Leeuwarden, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Waterland en Zwolle.
Tevens zijn enkele gemeenten benaderd die (nog) geen gebruik willen maken van Right to Challenge, om na te gaan wat hiervoor de argumenten zijn.
3. het opstellen van de rapportage.

3. Uitkomsten

Uit het onderzoek komen de volgende resultaten, samengevat in negen punten:

1. Circa 10% van de Nederlandse gemeenten heeft initiatieven genomen / aangekondigd voor het invoeren van een Right to Challenge achtige aanpak. Dit betreft Right to Challenge in een heel brede zin: naast ambities op het gebied van welzijn en zorg kan het ook gaan over andere terreinen, bijvoorbeeld in het onderhoud van de openbare ruimte. Er komen steeds meer gemeenten die hiervoor belangstelling hebben.

Gemeenten die aan de slag willen / zijn met Right to Challenge

2. Vier gemeenten hebben de intentie om aan de slag te gaan met de voorbereiding van de invoering van Right to Challenge in de loop van dit jaar of in 2016 (de drukte vanwege de invoering van de Wmo 2015 wordt genoemd als belangrijke reden om nog te moeten starten met de invulling van Right to Challenge). In deze gemeenten zijn overigens al wel burgerinitiatieven gaande (los van het 'recht' waarover het hier gaat), soms met relaties met welzijn en zorg, maar is geen sprake van de overdracht van aanbod dat de gemeente heeft gecontracteerd in het kader van de Wmo.
3. Negentien gemeenten hebben een begin hebben gemaakt met het ontwikkelen van beleid rondom Right to Challenge: van "Wij zijn ons aan het oriënteren en zoekende" tot "Bewoners die nu toegang tot budget en informatie van de gemeente krijgen met de mogelijkheid om mee te doen met de professionele markt". Zo hebben Rotterdam en Eindhoven onlangs een aanpak voor Right to Challenge gepubliceerd.
De meeste gemeenten geven aan stapsgewijs te willen verkennen en experimenteren hoe het Right to Challenge kan worden toegepast in de eigen gemeente. Zij hebben Right to Challenge verankerd in het (Wmo) beleid en / of in de Wmo-verordening en zijn dit verder gaan invullen. Zes gemeenten geven aan zijn bezig te zijn / gaan met het opzetten van (proef-) challenges op het gebied van zorg, welzijn en openbare ruimte om ervaring te gaan opdoen en zo de aanpak verder te ontwikkelen in samenwerking met initiatiefnemers, bewoners, instellingen en andere partijen.

4. Uit de gesprekken met betrokkenen komen diverse criteria naar voren waaraan challenges zouden moeten voldoen (op de langere termijn):

- draagvlak voor de activiteit of draagvlak in de buurt (met als achterliggende gedachte een voorkoming van twee-deling in een buurt). Rotterdam geeft aan dat initiatieven een rechtsvorm moeten hebben
- de voordelen voor bewoners en gebruikers dienen duidelijk te zijn bij de uitvoering van een initiatief
- het bepalen van de kwaliteit (bijvoorbeeld van de geleverde zorg) en / of de maatschappelijke meerwaarde. Zoals Groningen het formuleert: “de zorg en ondersteuning hebben een sociale meerwaarde”
- overzicht van kosten en mogelijke besparingen ten opzichte van regulier werken.

5. Als kansen van Right to Challenge worden onder meer genoemd:

- dit recht verandert het idee van de rol van bewoners bij welzijn en zorg en is alleen daarom al vernieuwend
- bewoners krijgen de kans om zelf de kwaliteit van welzijn en zorg in te vullen: zij krijgen de mogelijkheid om aanspraak te maken op een deel van de beschikbare budgetten
- verschuiving van zwaardere naar lichtere zorg, met nieuwe combinaties tussen formele en informele hulp. Preventieve maatregelen kunnen zo meer kansen krijgen
- leveranciers voor zorg en welzijn worden gestimuleerd om anders te gaan denken en meer vanuit bewoners te werken en met niet-professionele instanties. Dit vraagt onder andere een gesprek over het herijken van beroepsstandaarden
- kans om goedkoper te gaan werken.

6. De volgende aandachtspunten worden gesignaleerd bij Right to Challenge door ondervraagden:

- het idee van challenges kan ook mislukken. Er is dan geen urgentie om diensten vanuit de samenleving zelf te organiseren. De kans op mislukking moeten partijen accepteren
- de continuïteit van bewonersinitiatieven voor de langere termijn en ‘on-professionaliteit’. Diverse gemeenten geven aan te willen gaan letten op het perspectief van de ontwikkeling van een bewonersinitiatief naar een min of meer professionele organisatie / onderneming.
- wat te doen als bewonersinitiatieven “gaten laten vallen”? Dit vraagt dan om flexibiliteit bij gemeenten en bij reguliere welzijns- en zorgorganisaties en zij moeten bereid zijn zo nodig “in de gaten” te springen

- formele zorg- en welzijnsorganisaties voelen zich soms bedreigd of hebben moeite om mee te bewegen. Zij moeten een omslag maken om anders om te gaan met vrijwilligers en niet formele organisaties
- gebrek aan draagvlak binnen de gemeentelijke organisaties, mede omdat vaak meer integraal moet worden gewerkt (“bewonersinitiatieven houden zich niet aan grenzen van gemeentelijke afdelingen”). Dit vraagt een andere interne werkwijze
- verdringing van betaalde arbeid
- initiatieven richten zich niet alleen op Wmo zaken en gaan breder.

7. Er is bij de ondervraagden vrijwel geen behoefte aan een Algemene Maatregel van Bestuur waarin landelijk eisen worden gesteld voor het door bewoners en maatschappelijke initiatieven laten uitvoeren van Wmo taken (artikel 2.6.7., Wmo 2015). Men is binnen de gemeenten bezig om bewonersaansturing (-participatie) vorm te geven, aangepast aan de eigen lokale situatie en wil op deze weg verder gaan. Een enkeling geeft in overweging dat landelijke regels wel ‘een stok achter de deur’ kunnen zijn, maar deze moeten de gemeenten niet teveel beperken.

Welke knelpunten ervaren gemeenten bij het invullen van Right to Challenge en wat hebben zij nodig om knelpunten op te lossen?

8. Veel gemeenten hebben behoefte aan aanvullende informatie en kennis om (potentiële) knelpunten op te lossen, alsmede aan onderlinge kennisuitwisseling over onder meer:
- de mate van sturing door bewoners bij welzijns- en zorgtaken: wat is er (niet) mogelijk bij deze taken om bewoners écht te kunnen laten sturen en op welke wijze kunnen gemeenten hierover meer informatie verkrijgen?
 - de (veranderende) rol van de gemeente. Zij signaleren dat de ambtelijke organisatie deels opnieuw moet worden ingericht en op een andere wijze moet gaan werken. De volgende elementen worden hierbij genoemd: één ingang voor bewonersinitiatieven met een back-office die erop is ingericht om bewoners snel en adequaat van informatie te voorzien, meer integraal werken bij welzijn en zorg, denkend vanuit de burger, ondersteunen van initiatieven, omgaan met kortlopende en langdurende bewonerstrajecten
 - al dan niet werken met kwaliteitscriteria waaraan maatschappelijke initiatieven zouden moeten voldoen. Hoe kunnen bewoners sturing gaan geven rondom zorg, inclusief de verantwoording van de kwaliteit van de te leveren zorg?

- in welke mate dient Right to Challenge te worden geformaliseerd, dan wel gaat het om een manier van werken die ook op andere wijze kan plaatsvinden?
- juridische en financiële mogelijkheden / knelpunten voor bewonersinitiatieven en inzicht krijgen van mogelijkheden rondom aanbesteding en subsidiëring: welk instrument kan wanneer en hoe worden ingezet?
- informatievoorziening richting bewoners: hoe communiceert een gemeente rondom Right to Challenge achtige trajecten?

Op de korte termijn speelt de relatie tussen bewonersinitiatieven en het opstarten van inkooptrajecten. Diverse gemeenten geven aan hierover onderlinge kennisontwikkeling zeer zinvol te vinden, gecombineerd met het uitwisselen van ervaringen en informatie tussen gemeenten. Zij willen graag in gesprek met het Ministerie van VWS hoe dit kan worden ingericht.

Gemeenten die niet aan de slag zijn met Right to Challenge

9. De gemeenten die thans niet aan de slag zijn met de invoering van Right to Challenge zien geen meerwaarde in deze aanpak. Zij geven aan al bezig te zijn met het faciliteren van bewonersinitiatieven aangezien dit al in hun wijze van werken zit: bewoners steeds proberen in hun eigen kracht te zetten, buurtplatforms die aan de slag gaan met onderhoud op het gebied van “grijs en groen” of door bewoners (-organisaties) van het begin af aan te laten meedenken en meewerken bij welzijn en zorg.

4. Aan de slag met Right to Challenge

Right to Challenge is ontstaan in Engeland en is verankerd in wet- en regelgeving. Uit de ervaringen in de afgelopen jaren blijkt dat de regelgeving alleen onvoldoende is om dit Right succesvol te laten zijn. In samenspraak met Locality (een Britse bewonersorganisatie) is eind 2014 een aangepaste aanpak voor Right to Challenge ontwikkeld en gepresenteerd in Nederland (zie www.righttochallenge.nl) met de voorgestelde aanpak, ervaringen uit Engeland, etc.).

Samengevat bestaat deze aanpak uit de volgende elementen:

1. Samenwerking bewonersinitiatieven en gemeente

Bewonersinitiatieven en gemeente kijken *samen* hoe zij de dienstverlening kunnen inrichten. Een optimale samenwerking kent de volgende principes:

1. de lokale behoeften staan centraal
2. een gemeente denkt *vooraf* samen met bewoners / organisaties hoe de dienstverlening slim kan worden ingericht en hoe de samenwerking daarbij vorm kan krijgen
3. steeds goede afstemming tussen initiatieven uit de lokale gemeenschap en de gemeente
4. bewoners, gemeente en diensten-leveranciers (welzijns- en zorgorganisaties, groenaanemers, etc) werken steeds samen, gericht op het belang van bewoners.

De focus komt te liggen op kwaliteit van leven, gezondheidswinst en welbevinden van burgers. Welzijn, zorg en wonen, maar dan geïntegreerd.

2. Afspraken hoe bewoners een bod kunnen indienen

Het moet helder zijn hoe bewoners (-organisaties) een bod kunnen indienen om diensten over te nemen. Daarvoor moet voldoende ruimte zijn opgenomen (in procedures). Voor een slimme uitvoering van bijvoorbeeld zorg-, welzijns- en onderhoudsdiensten, kunnen (bewoners-) organisaties:

- voorstellen indienen om *zelf* diensten uit te voeren (Right to Challenge), als zij denken dat zij het slimmer / beter / goedkoper kunnen organiseren.
Let erop dat bewoners (-organisaties) voldoende tijd krijgen om met een goed bod te komen.
- (indien het geval:) en voorstellen van bewoners (-organisaties) worden vergeleken met voorstellen van commerciële partijen.

3. Heldere besluitvorming

Vervolgens kan een gemeente een besluit nemen over de ingediende voorstellen: wie mag de dienst of het onderhoud de komende tijd uitvoeren? Daarbij rekening houdend met de vier principes van de lokale samenleving, zoals eerder geformuleerd.

De gemeente besluit - en zo mogelijk in een vorm met nauwe samenspraak met bewoners (-organisaties).

Indien deze aanpak wordt vergeleken met een aantal voorbeelden van gemeenten met challenges (in voorbereiding) ontstaat het volgende overzicht:

	Aanpak Right to Challenge	Voorbeeld Eindhoven
	Omschrijving	De gemeenteraad van Eindhoven heeft in mei 2015 een aanpak geaccordeerd over Right to Challenge. Met aanbieders in zorg en welzijn zijn nul-uren contracten afgesloten, waardoor de substitutie naar bewonersinitiatieven makkelijker is te regelen. Er zijn inmiddels meerdere welzijns- en zorginitiatieven die enthousiast zijn over deze aanpak, zoals het Logeerhuis. <i>Het Logeerhuis wil op maat ondersteuning gaan bieden aan kinderen om "op adem, tot rust en vooruit te komen". Het is een initiatief van een bewoonster van Eindhoven.</i>
1.	<p>Samenwerken bewonersinitiatieven en gemeente</p> <p>1 de lokale behoeften staan centraal</p> <p>2 een gemeente denkt <i>vooraf</i> samen met bewoners / organisaties</p> <p>3 steeds goede afstemming tussen initiatieven uit de lokale gemeenschap en de gemeente</p> <p>4 bewoners, gemeente en dienst-leveranciers (welzijns- en zorg-organisaties, groen-aannemers, etc) werken steeds samen, gericht op het belang van bewoners.</p>	<p>Steeds starten bij wat bewoners belangrijk vinden! Als bewoners aangeven dat zij werkzaamheden beter kunnen uitvoeren, krijgen zij de kans en verleidt de gemeente hen om hiermee verder aan de slag te gaan. Draagt het initiatief bij aan een beweging van tweede lijnszorg naar de eerste lijn en naar de sociale basis van zelf organisatie?</p> <p>Bewoners maken voorstellen voor een andere aanpak van gemeentelijke taken die bewoners beter of goedkoper kunnen uitvoeren</p> <p>Bij ieder voorstel komt een "beoordelingscommissie" met deskundigen en betrokkenen (bv bewoners) die het voorstel toetst: dit is een quick-scan van de voorstellen. Hierin zit ook een persoon van de organisatie die uitgedaagd wordt; de gemeente wil zo proberen de dialoog tussen initiatiefnemers en professionals te voeden. <i>Het is van belang dat partijen gesprekken voeren om te zien of voorstellen voorzien in een behoefte.</i></p>
2.	Afspraken hoe bewoners een voorstel kunnen indienen	<p>Initiatiefnemers krijgen de gelegenheid om het initiatief verder uit te werken tot een business-plan. Een ambtenaar wordt gekoppeld aan het project en denkt mee hoe het initiatief de ruimte kan krijgen. Ambtenaar zoekt steeds naar rek en ruimte in regels (dit is in feite voor-financiering vanuit de gemeente, omdat men nooit vooraf weet of een business-voorstel succesvol zal worden). <i>Ieder initiatief, zoals ook Het Logeerhuis, kan begeleiding krijgen van professionals bij het opzetten van een business-case.</i></p>
3.	Heldere besluitvorming	<p>Het business-plan zal worden weer voorgelegd aan de "beoordelingscommissie". Als de beoordelingscommissie instemt met het businessplan, gaat het plan door naar het college van B&W. Het college gaat uitsluitend toetsen of het binnen financiële kaders mogelijk is. Er zal géén inhoudelijke toets meer plaatsvinden door B&W</p>

	Aanpak Right to Challenge	Voorbeeld Amsterdam <i>Met de casus Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied</i>
	Omschrijving	Een groep buurtbewoners heeft het initiatief genomen om de Buurtcoöperatie op te richten in Amsterdam-Oost. Een kerngroep coördineert de initiatieven en activiteiten van de bewoners. Zij werkt samen met vrijwilligers en professionele krachten, en houdt de administratie op orde. Dit alles samen met andere buurtbewoners. De Bestuurscommissie Oost (= gemeente) ondersteunt het initiatief en heeft de opdracht gegeven aan de Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied om het actief Burgerschap in het Oostelijk Havengebied te faciliteren. Deze taak is daarmee overgenomen van de welzijnsorganisatie. De middelen die de welzijnsorganisatie voor deze opdracht ontving, zijn overgeheveld naar de Buurtcoöperatie.
1.	<p>Samenwerken bewonersinitiatieven en gemeente</p> <p>1 de lokale behoeften staan centraal</p> <p>2 een gemeente denkt <i>vooraf</i> samen met bewoners / organisaties</p> <p>3 steeds goede afstemming tussen initiatieven uit de lokale gemeenschap en de gemeente</p> <p>4 bewoners, gemeente en dienstleveranciers (welzijns- en zorg-organisaties, groen-aannemers, etc) werken steeds samen, gericht op het belang van bewoners.</p>	<p>De Buurtcoöperatie Oostelijk Havengebied wil samen met zorginstellingen onderzoeken hoe we in de toekomst de zorg in de buurt kunnen organiseren. Uitgangspunt is de behoefte aan zorg van de buurtbewoners (niet het bestaande aanbod van de instellingen).</p> <p>Intensieve zorg vraagt vaak aanpassingen aan de woning. En dat is maatwerk. Het is dan ook belangrijk om samen te werken met woningcorporaties en de gemeente (Wmo). Ook werkt de Buurtcoöperatie samen met thuiszorgorganisatie Leven & Zorg aan een project Oproepbare zorg.</p> <p>Dit alles vraagt ook om ruimte voor experimenten. De bestaande regels voldoen niet altijd in de nieuwe situatie die aan het ontstaan is. Ook daarom is samenwerking met woningcorporaties, zorgverzekeraars en gemeente noodzakelijk.</p>
2.	Afspraken hoe bewoners een voorstel kunnen indienen	In ontwikkeling
3.	Heldere besluitvorming	In ontwikkeling

	Aanpak Right to Challenge	Voorbeeld Haren <i>Met de casus Stichting Ouderenvervoer Haren</i>
	Omschrijving	In de gemeente Haren is al een tiental jaren de Stichting Ouderenvervoer Haren actief. Steeds meer ouderenvervoer wordt uitgevoerd door vrijwilligers, tot tevredenheid van bewoners, maar ook van instellingen die afspraken over Wmo-vervoer maken met de Stichting. Ca 25% van de ritten in de gemeente komen voor rekening van de Stichting Ouderenvervoer. Dit voorbeeld geeft aan hoe de gemeente een goed lopend initiatief op beperkte wijze ondersteunt. De voordelen voor de gemeente zijn een goed lopend initiatief, met relatief veel lagere kosten voor de gemeenschap. De inwoners sturen zelf aan.
1.	<p>Samenwerken bewonersinitiatieven en gemeente</p> <p>1 de lokale behoeften staan centraal</p> <p>2 een gemeente denkt <i>vooraf</i> samen met bewoners / organisaties</p> <p>3 steeds goede afstemming tussen initiatieven uit de lokale gemeenschap en de gemeente</p> <p>4 bewoners, gemeente en dienst-leveranciers (welzijns- en zorg-organisaties, groen-aannemers, etc) werken steeds samen, gericht op het belang van bewoners.</p>	<p>1. Stichting Ouderenvervoer staat goed bekend en heeft veel draagvlak in de samenleving en voorziet al jaren in een behoefte</p> <p>2. en 3. de gemeente denkt mee met wat gebruikers en stichting nodig hebben</p> <p>4. de Stichting werkt samen met bewoners, vrijwilligers en met instellingen</p>
2.	Afspraken hoe bewoners een voorstel kunnen indienen	De stichting Ouderenvervoer heeft 25% van het (Wmo) vervoer in beheer. Voor het voortbestaan was een extra voertuig nodig.
3.	Heldere besluitvorming	Op basis van het voorstel van de stichting heeft positieve besluitvorming plaatsgevonden bij de gemeente over de aanschaf van een nieuw voertuig.

	Aanpak Right to Challenge	Voorbeeld Utrecht <i>Met de casus Buurthuis De Nieuwe Jutter</i>
	Omschrijving	Een mogelijk initiatief op gebied van welzijn en zorg is Buurthuis De Nieuwe Jutter, waar de gemeente in gesprek is met de betrokkenen of zij meer kunnen bieden voor ouderen met een zwaardere zorgvraag. Het is onderdeel van het onderzoek naar de lokale invulling van Right to Challenge in Utrecht in 2015, en kan een van de proef-challenges worden.
1.	<p>Samenwerken bewonersinitiatieven en gemeente</p> <p>1 de lokale behoeften staan centraal</p> <p>2 een gemeente denkt <i>vooraf</i> samen met bewoners / organisaties</p> <p>3 steeds goede afstemming tussen initiatieven uit de lokale gemeenschap en de gemeente</p> <p>4 bewoners, gemeente en diensten-leveranciers (welzijns- en zorg-organisaties, groen-aannemers, etc) werken steeds samen, gericht op het belang van bewoners.</p>	<p>Buurthuis De Nieuwe Jutter is in zelfbeheer sinds 2008 en werkt samen met groepen in de buurt en met woningcorporaties. Er zijn diverse vaste gebruikers, waaronder voor begeleid wonen.</p> <p>Thans is er een behoefte om eer te betekenen voor mensen met een (zwaardere) zorgvraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe kan er meer zorg worden geleverd in de wijk? - hoe kan de samenwerking vorm krijgen tussen buurthuis en zorgprofessionals? - wat hebben vrijwilligers nodig aan professionele ondersteuning?
2.	Afspraken hoe bewoners een voorstel kunnen indienen	Utrecht wil dit ontwikkelen in 2015
3.	Heldere besluitvorming	Utrecht wil dit ontwikkelen in 2015